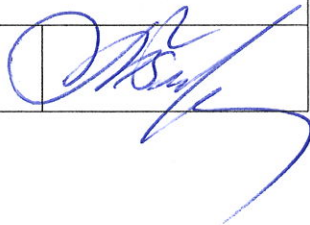

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ

**RĒZEKNES TEHNOLOĢIJU AKADEMIJAS
STUDEJU VIRZIENA
“VADĪBA, ADMINISTRĒŠANA UN NEKUSTAMO ĪPAŠUMU PĀRVALDĪBA”**

**PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMĀ “UZŅĒMĒJDARBĪBA”
izglītības klasifikācijas kods 42345**

Informācija par ekspertu

Vārds	Maija	Uzvārds	Šenfelde
Darbavieta	Rīgas Tehniskā universitāte	Amats	Profesore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.oec.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Novērtēšanas vizītes datums: 28.08.2018.

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Augstskolu likums;
- 2015. gada 14. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.407 “Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi”;
- 2017. gada 20. decembrī Studiju akreditācijas komisijas sēdē apstiprinātā “Izmaiņu akreditētā studiju virzienā novērtēšanas organizēšanas metodika”;
- Akadēmiskās informācijas centram (turpmāk – AIC) Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas 2018. gada 2. jūlija iesniegums Nr. 4.10/108 “Par studiju programmas īstenošanas valodu” un tam pievienotie dokumenti;
- AIC 2018. gada 18. jūlija vēstule Nr. 2018/11-110 “Par papildinformācijas pieprasīšanu un iesnieguma izskatīšanas termiņa pagarināšanu” Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijai (turpmāk – RTA);
- RTA 2018. gada 20. augustā AIC iesniegtā papildinformācija Nr. 4.10/120;
- RTA mājas lapā pieejamā informācija par studiju plāniem, studiju procesa organizāciju, kā arī informācija ārvalstu studentiem.

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbība” (kods 42345) atbilst studiju virzienam “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”.

Studiju virziens akreditēts 19.06.2013. uz 6 gadiem līdz 18.06.2019.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" padomē tika pieņemts lēmums Nr. 4 (19.06.2018.) "Par izmaiņām 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmā "Uzņēmējdarbība"" sagatavot studiju programmu "Uzņēmējdarbība" īstenošanai angļu valodā. Būtiskās izmaiņas pamatojošie dokumenti tika izvērtēti RTA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes Domes sēdē, RTA Studiju padomē un apstiprināti Senātā.

Papildus iepriekš minētam RTA tika izteikusi vēlmi mainīt piešķiramās kvalifikācijas nosaukumu no "Uzņēmuma un iestādes vadītājs" uz "Uzņēmuma vadītājs". Tas tika apstiprināts RTA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes dekānes profesores Ivetas Mietules 21.08.2018. e-pasta vēstulē, atbildot uz Akadēmiskās informācijas centra 13.08.2018. e-pasta vēstuli.

Līdz ar to RTA lūdz atļaut studiju programmu "Uzņēmējdarbība" (kods 42345) īstenot arī angļu valodā, kā arī mainīt piešķiramās profesionālās kvalifikācijas nosaukumu no "Uzņēmuma un iestādes vadītājs" uz "Uzņēmuma vadītājs".

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizīte uz RTA notika 2018.gada 28.augustā. Tā tika laicīgi labi izplānota, un bija iespēja tikt ar dažādām pieaicināto grupām un gūt plašu pārskatu gan par RTA studiju procesu kopumā, gan arī padziļināti iepazīties ar studiju programmu, kurā tiek paredzētas izmaiņas.

Vizītes sākumā bija tikšanās ar RTA rektoru Edmundu Teirumnieku un RTA prorektori Angeliku Juško-Štekeli.

Iepazinot ar RTA struktūru, Studiju kvalitātes vadības sistēmu, Akadēmiskā personāla atbalsta un novērtēšanas sistēmu. Saskaņā ar tikšanās laikā sniegto informāciju studējošo skaits augstskolā pēdējo 5 gadu laikā ir stabilizējies. Lai veicinātu jauniešu interesi par studijām augstskolā, ir izveidota Rēzeknes tehnoloģiju vidusskola. RTA vadība lielu vērību pievērš augstskolas stratēģiskai ilgtspējīgai attīstībai, tādēļ ir atvērta pārmaiņām, kas to varētu sekmēt. Šajā aspektā ļoti būtiska ir studiju internacionalizācija, kas sekmē studentu mobilitāti un starpkultūru komunikāciju. Augstskolas vadība atbalsta pasākumus mācībspēku svešvalodu zināšanu uzlabošanai, kā arī viņu dalību apmaiņas programmās. Pieaug ārvalstu studentu skaits, un vislielākais tas ir tieši Ekonomikas un pārvaldības fakultātē. Tas norāda uz pieaugošo interesi studēt RTA, kā arī uz augstskolas gatavību nodrošināt studijas angļu valodā. RTA ir 4.vietā Latvijā valsts augstākās izglītības iestāžu reitingā attiecībā uz ārvalstu studējošo skaitu. Kā tika minēts tikšanās laikā ar RTA vadību, 2017.gadā ārvalstu studējošo skaits augstskolā bija ap 9%.

Sekoja tikšanās ar studiju virziena vadītāju Irēnu Silineviču, studiju programmas direktori Ivetu Dembovsku un studiju daļas speciālisti Mārti Mežāri. Ieguvu informāciju par studiju programmas īstenošanas procesu.

Uzdevu jautājumus, kāpēc tika pieņemts lēmums par programmas īstenošanu angļu valodā, vai jau ir iepriekšēja pieredze šajā jomā, kādas ir studentu nodarbinātības izredzes.

Studiju virzienā jau ir pieredze darbā ar ārvalstu studentiem, jo 5 programmas (t.sk. 3 kopīgās ar ārvalstu universitātēm) tiek īstenotas angļu valodā. Paplašinot studiju programmu skaitu, kas īstenotas angļu valodā, augstskolai paveras iespējas piesaistīt vairāk studentu. Lielākā daļa studējošo ir no Uzbekistānas, Indijas un Pakistānas. Ir studenti no Vācijas, Turcijas un citām valstīm. Absolvējot bakalaura studiju programmas RTA, lielākā daļa turpina studijas Rīgā vai atgriežas savās mītnes valstīs. Studējošie no Indijas interesējas par biznesa iespējām Latvijā. Kā pozitīvu piemēru var minēt RTA absolventi no Vācijas, kura dibina starpvalstu tūrisma firmu.

RTA docētājiem ir iespējas apmeklēt ikgadējus angļu valodas kursus, kuras viņi aktīvi izmanto. Piemēram, 2017. gadā kursus apmeklēja 8 mācībspēki. Par studijām RTA ir labas atsauksmes no ārvalstu studējošajiem. Studenti no Indijas un Uzbekistānas uzstājas ar referātiem studējošo konferencēs, viņiem ir augsta motivācija studēt un sekmīgi apgūt zinātnisko publikāciju rakstīšanu.

Tiek plānotas tikai pilna laika studijas angļu valodā, jo nepilna laika studentiem veidojas problēmas uzturēšanās atļaujas saņemšanai.

Tikšanās laikā tika pārrunātas ierosinātās izmaiņas sakarā ar piešķiramo kvalifikācijas nosaukuma maiņu no "Uzņēmuma un iestādes vadītājs" uz "Uzņēmuma vadītājs". Vadoties no studiju programmas saturā, tās mērķiem un sasniegumiem rezultātiem, var atzīmēt, ka tie atbilst profesijas standartā <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/ps0470.pdf> "Uzņēmuma vadītāja /vadītāja vietnieka profesijas standarts" noteiktām prasībām, tāpēc šādas izmaiņas ir pilnībā pamatotas.

Vizītes laikā notika arī tikšanās ar studiju programmas mācībspēkiem, uz kuru bija ieradušies lektore Inta Kotāne, lektors Ēvalds Višķers, lektore Daina Znotiņa, lektore Inese Silicka, asociētā profesore Ērika Žubule, docente Jeļena Lonska, lektore Anita Puzule, vieslektore Veronika Korkla un asociētā profesore Karīna Laganovska. Galvenie uzdotie jautājumi skāra mācībspēku iespējas attīstīt angļu valodas prasmes un iepriekšējo pieredzi darbā ar ārvalstu studentiem, noslēguma darba tematiku, kā arī studiju programmas saturu.

Visiem studiju kursiem ir izstrādāti kvalitatīvi apraksti angļu valodā, norādot nepieciešamo informāciju par saturu, studiju procesa organizāciju, izmantojamo literatūru. Studējošajiem angļu valodā gandrīz visiem kursiem ir pieejams metodiskais nodrošinājuma Moodle vidē (<http://ekursi.rta.lv>), kur ir ievietotas kursu programmas, prezentācijas, video, papildmateriāli un uzdevumi. Ir izskaidrota vērtēšanas sistēma, un problēmas te nerodas.

Visiem mācībspēkiem ir plaša pieredze darboties Erasmus apmaiņas programmā. Praktiski visi jau strādā ar ārvalstu studentiem citās fakultātes studiju programmās. Regulāri ir iespēja papildināt zināšanas caur Erasmus programmu, 1 reizi gadā dodoties uz ārzemēm intensīvām valodas apmācībām uz nedēļu Maltā vai Spānijā. Turklāt RTA Mūzizglītības centrs piedāvā valodas apmācības. Mācībspēki par to nemaksā, jo izmaksas sedz augstskola.

Tika minēts, ka darba tikšanās katedrā arī notiek angļiski, lai attīstītu mācībspēku valodas prasmes, kā arī notiek angļu valodas klubiņi. Fakultātē ir sagatavots mācībspēku kvalifikācijas celšanas plāns, kurā norādīti termiņi, līdz kuram ir paredzētas konkrētas aktivitātes katram docētājam. Mācībspēki pozitīvi vērtē to, ka studiju programma būs īstenota angļu valodā, jo ir lielāks literatūras klāsts, attīstās starpkultūru komunikācija. Mācībspēki pozitīvi novērtēja

nodrošinājumu ar literatūru angļu valodā. Darbam ar ārvalstu studentiem nepieciešams organizēt vairāk individuālu konsultāciju, lai tiktu sasniegts pozitīvs rezultāts. Taču mācībspēki tam pieiet ar sapratni un uztver to zināmā mērā kā izaicinājumu, kas sniedz lielāku gandarījumu. Noslēguma darba tēmas ārvalstu studenti parasti izvēlas atbilstoši aktualitātēm savā valstī konkrētajā nozarē. Taču ir arī interese par aktualitātēm Latvijā.

Bija interesanti uzzināt, kāpēc ārvalstu studenti dod priekšroku Rēzeknei, nevis izvēlas studijas galvaspilsētā, un ārvalstu studenti izvēlas Rēzekni studijām vairāku iemeslu dēļ. Galvenokārt tas ir saistīts ar zemākām studiju un uzturēšanās izmaksām, klusāku un drošāku vidi. Brīvdienās viņi ir visai mobili un labprāt dodas uz Rīgu vai citām vietām.

Lai gan uzdevums nebija vērtēt programmu pēc satura, mācībspēki uzklaušīja viedokli, ka kursam *Publiskās finanses* loģiski būtu jāseko pēc *Makroekonomikas*, nevis otrādi. Šajā sakarā izvērsās diskusija. Kopumā RTA kolēģi piekrita šim viedoklim, taču saskatīja arī pozitīvas nianšes pašlaik īstenotam studiju kursu plānojumam, jo tas dod zināmas priekšzināšanas *Makroekonomikas* kursa apgūvei.

Notika tikšanās ar darba devējiem, uz kuru bija ieradušās Lūznavas muižas pārvaldniece Iveta Balčūne, Rēzeknes Tūrisma attīstības centra vadītāja Jeļena Kijaško, Latgales vēstniecības GORS vadītāja Diāna Zirniņa un Rēzeknes Biznesa inkubatora vadītāja Skaidrīte Baltace. Pieaicinātie darba devēji darbojas galvenokārt tūrisma, kultūras un biznesa attīstības jomās un ļoti atzinīgi novērtēja sadarbību ar augstskolu kopumā. Minētās studiju programmas latviešu plūsmas studenti regulāri iziet praksi šajās darba vietās un sniedz pozitīvu pienesumu ar savām idejām un izstrādātiem projektiem. Darba devēju pārstāvji atbalstīja arī studiju īstenošanu angļu valodā, jo ārvalstu studenti ar atšķirīgu redzējumu arī var dot būtisku ieguldījumu, izstrādājot konkrētus projektus un piedāvājot savas neordināras idejas. Pieaicinātās personas uzsvēra, ka būs gatavas turpināt sadarbību un piešķirt prakses vietas. Tika atzīmēts, ka darba devēji aktīvi iesaistās studentu noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijā.

Vizītes uz RTA ietvaros tika apskatīta RTA bibliotēka un mācību telpas, kas pilnībā atbilst mūsdienu prasībām. 2016.gadā RTA bibliotēka atkārtoti tika akreditēta kā vietējas nozīmes bibliotēka. Bibliotēkas krājums atbilst RTA studiju programmām un virzieniem. Regulāri tiek iepirkta jaunākā atbilstošo nozaru literatūra, lielākā daļa komplektēšanai paredzētā finansējuma tiek izmantota nozaru grāmatām angļu valodā. Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami Starpbibliotēku abonementa pakalpojumi. 2018.gada 1.janvārī bibliotēkas krājumos bija 54 927 informācijas vienības. RTA bibliotēka nodrošina visus tradicionālos pakalpojumus, tai skaitā arī e-vidē. Elektroniskais katalogs atspoguļo informāciju par visām bibliotēkas krājumā esošajām grāmatām un žurnāliem.

Bibliotēka saviem lietotājiem 2017./ 2018. studiju gadā piedāvāja šādas datu bāzes: Letonika, NAIS, iFinances, Latvijas Standartu bibliotēka, EBSCO, OECD iLibrary, ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā ir piekļuve pilnam Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas portālu periodika.lv un gramatas.lndb.lv saturam. Regulāri tiek izmantoti arī datu bāzu izmēģinājumi. Dažas datu bāzes var izmantot arī attālināti, atrodoties ārpus RTA.

Studentiem ir pieeja daudznazaru e-grāmatām un e-žurnāliem. Lai studējošie patstāvīgi ātrāk varētu atrast informāciju, bibliotēkas mājas lapā ir izveidota sadaļa e-resursi, kur ir apkopotas dažādas hipersaites ar pieeju datu bāzēm, RTA un citu augstskolu zinātniskajiem rakstiem, brīvpieejas resursiem. Bibliotēkā ir divas individuālā darba telpas, kur studenti var netraucēti strādāt. Šīs telpas tiek aktīvi izmantotas, jo ļauj produktīvāk strādāt, kā arī kopā gatavot grupu darbus.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Plānotās izmaiņas studiju programmā, kas paredz studiju programmas īstenošanu angļu valodā, pilnībā atbilst atzinuma ievadā minēto normatīvo aktu prasībām. Tās pozitīvi ietekmēs studiju procesu RTA, jo sekmēs studentu skaita palielināšanos, veicinās starpkultūru saskarsmi, cels studiju procesa kvalitāti. Tas pilnībā atbilst RTA attīstības stratēģijai, kas paredz studiju procesa internacionalizāciju. Mācībspēki ir gatavi uzņemties programmas īstenošanu angļu valodā. Tika uzrādīts dokuments, kurā mācībspēki ar parakstiem ir apliecinājuši savas B2 līmeņa zināšanas angļu valodā. Turklāt docētājiem ir liela pieredze darboties starptautiskās apmaiņas programmās. Vizītes laikā gūtās atziņas, kas ir atspoguļotas atzinuma 2.punktā, norāda uz to, ka minētās izmaiņas dos pozitīvu pienesumu visām procesā iesaistītām pusēm – gan ārvalstu un arī vietējiem studējošiem, gan mācībspēkiem, gan darba devējiem. Studiju un darba vide, kā arī augstskolas infrastruktūra, ir piemērotas ārvalstu studentu skaita palielināšanai. Jāatzīmē, ka augstskolai ir pieredze darbam ar ārvalstu studentiem, jo 5 programmas jau tiek sekmīgi īstenotas angļu valodā. Tas kārtējo reizi rada pārliecību, ka arī dotās programmas īstenošana varēs notikt veiksmīgi.

4. Secinājumi

Paredzētās izmaiņas profesionālajā bakalaura studiju programmā “Uzņēmējdarbība”, kas paredz programmas īstenošanu angļu valodā, kā arī piešķiramās kvalifikācijas nosaukuma maiņu no “Uzņēmuma un iestādes vadītājs” uz “Uzņēmuma vadītājs” uzskatu par pamatotām un lietderīgām.

RTA ir izpētījusi iespējamo studiju pieprasījumu ārējā tirgū, kas ļauj secināt par dotās programmas pieprasījumu. Augstskolai un mācībspēkiem jau ir pieredze studiju darba organizēšanā ārvalstu studentiem, un mācībspēkiem ir atbilstošas angļu valodas zināšanas. Literatūras klāsts angļu valodā bibliotēkā dotajā programmā ir pietiekams, kas tika konstatēts no pieejamiem materiāliem un vizītes augstskolas bibliotēkā. RTA infrastruktūra atbilst prasībām, jo ir moderni aprīkotas mācību telpas, augstskolā notiek studentu dienesta viesnīcu rekonstrukcija, ir mūsdienu prasībām atbilstoša bibliotēka ar plašu e-resursu un citu literatūras avotu klāstu. Turklāt jāatzīmē, ka mācībspēki ir motivēti strādāt. Viņi ar gandarījumu uzņem jaunās izmaiņas un ir tām gatavi. Docētājiem jau ir pieredze darbā ar ārvalstu studentiem, plaša pieredze dalībai apmaiņu programmās. Attieksme vizītes laikā bija maksimāli labvēlīga un radoša.

Savukārt studiju programmas saturs, izvirzītie mērķi un sasniedzamie rezultāti dod pamatu piešķiramās kvalifikācijas nosaukuma maiņai no “Uzņēmuma un iestādes vadītājs” uz “Uzņēmuma vadītājs”.

5. Rekomendācijas

Iesaku atļaut apstiprināt studiju programmas “Uzņēmējdarbība” (kods 42345) īstenošanu angļu valodā un piešķiramās kvalifikācijas nosaukuma maiņu no “Uzņēmuma un iestādes vadītājs” uz “Uzņēmuma vadītājs”.

Maija Šenfelde, Dr.oec.

Rīgā, 17.09.2018.

